

Nguyễn Thị Thêm: Từ những giọt mưa

Bài NGUYỄN THỊ THÊM

Tôi ngồi trong phòng nhìn qua cửa sổ. Những hạt mưa rơi thong thả ngoài trời. Những giọt mưa thấm lạnh trong buổi sáng.

Nhà vắng ngắt. Mọi người đi làm, đi học. Trong cái tĩnh lặng của không gian. Mưa như nhắc nhở cái khôn cùng của tạo hóa. Những giọt nước từ trên không rơi xuống. Thấm vào lòng đất. Nước bốc hơi thành mây rồi lại thành mưa. Cái vòng tròn bất biến không bao giờ thay đổi.

Tôi nhớ trong một bài kinh. Hãy rèn luyện tâm mình như nước. Nước dơ, nước sạch. Nước từ thân thể con người. Nước từ sông hồ, ao biển. Nước không câu nệ mình dơ hay sạch. Không cần ai nghĩ gì về mình, nước vẫn tĩnh lặng, luân lưu, chảy một cách bình thản. Dữ dội hay hiền lành không phải do nước mà do nguồn chảy, do địa thế. Con người và trái đất này vẫn cần nước. Nước là một thể lỏng rất dịu dàng, nhưng sức mạnh tiềm ẩn vô song.

Kết luận của bài kinh là "Hãy tạo tâm mình tĩnh lặng như nước." Không cố chấp, không sân si. Không ngược về quá khứ. Không ảo vọng tương lai. Hãy sống ngay thực tại và an tịnh từ giờ, từng ngày. Giữ gìn và lắng nghe hơi thở. Hơi thở còn, sự sống còn. Hơi thở mất, sự sống hủy diệt.

Nước đang rơi ngoài kia, những giọt mưa thánh thót. Những giọt nước làm cây cối sống lại đâm chồi nảy lộc. Những giọt nước làm người Cali vui vì báo hiệu mùa hạn hán thiếu nước sẽ đỡ hơn. Nhưng từ trong thâm sâu tôi lại nghĩ đến những vùng bị nạn

cháy rừng khốc liệt vừa qua. Liệu những cơn mưa này có đem bùn đất từ núi xuống làm đất chuối nguy hiểm cho họ không?

Nước có tĩnh lặng không? Nước có linh hồn không? Nước nằm trong ly người ta gọi là ly nước. Nằm trong bình gọi là bình nước. Là sông, là hồ, là ao, là đầm, là vũng. Tên của nước thay đổi theo hình thể chứa nó. Nhưng cái gốc nước vẫn là nước. Bất biến.

Tôi nghĩ một cách nông cạn, con người linh hồn như nước. Do nghiệp căn hay thiện căn mà thay đổi số mạng, giới tính và xuất thân trong cõi đời này.

Cuối tuần này là cúng 100 ngày cho chồng. Tôi lại nghĩ đến anh. Đến nụ cười hiền lành và chấp nhận. Tình yêu của những cặp vợ chồng già cho nhau nó thâm trầm và biểu lộ trong sinh hoạt hằng ngày.

Một nụ cười ấm áp. Một câu nói tếu. Một cái nắm tay an ủi. Một chén canh bổ dưỡng. Chén cháo nấu thật nhừ. Lời nói ngọt ngào dễ dàng nuốt ăn cho hết. Những hành động bình thường đó lại tác động tâm lý rất nhiều cho người bệnh. Dù người bệnh có khó tính thế mấy. hãy dùng tấm lòng khoan thứ và cảm thông mà đối đãi hết lòng.

Nhưng vòng tròn sinh tử không ai vượt thoát. Dù có đem hết tình thương yêu trì kéo lại, khi sức tàn lực kiệt, người thân chúng ta cũng phải bỏ ra đi. Người già đã đành, khi sinh mạng đã tận phải chấp nhận luật tử sinh. Thương cho những người còn trẻ. Bỏ lại bao nhiêu là ước mơ và tương lai. Bỏ lại vợ trẻ, con thơ với tất cả tình yêu còn dào dạt, ấm nồng.

Đọc những bài viết về người già. Về những lựa chọn cuộc sống cho mình. Về nhà thương, thuốc uống. Về nursing home. Về lo hậu sự... Tôi thấy mình thật gần gũi với bệnh tật và cái chết. Mình không nên bi quan mà nên nhìn thẳng vấn đề. Phải tính trước những cái xấu nhất và bình tâm đứng ra đối phó.

Người Việt mình hay kiêng cử, sợ nói đến bệnh hoạn và cái chết. Những điều đó sợ xui hay nói con cái trù ẻo mình. Người Tây phương thực tế hơn. Họ dọn sẵn con đường cho tuổi già và chấp nhận cái chết. Họ không dựa vào con cái mà dựa vào những sự sắp đặt từ khi còn đi làm. Tiền hưu trí, tiền bảo hiểm nhân thọ, tiền saving. Họ chuẩn bị trước cho mình. Đặt niềm tin và gửi gắm mọi sự cho người bạn đời ở lại.

Tôi đã qua giai đoạn ấy nên nghĩ mình phải thực tế một chút. Mọi vấn đề pháp lý khi người chồng hay vợ nằm xuống là phải do người còn lại quyết định. Con cái không có quyền gì hết nếu mình không ký giấy ủy quyền. Nếu người đó không còn vợ hay chồng còn sống, thì nhà quản đòi hỏi phải trên phân nửa số con đồng ý và ký vào giấy tờ.

Người chết là hết. Nhưng hết làm sao để người chết không vương vấn mà người sống cũng thoải mái. Từ cách chọn cho mình cái chết như thế nào. Có cần giựt máy tối đa để cứu vãn sự sống hay nên để ra đi một cách nhẹ nhàng nếu bác sĩ bó tay. Từ cách chọn mời chư tăng. Từ cách để người chết lưu lại tám tiếng hay mọi người trong gia đình đến nhìn mặt như vậy đủ rồi. Từ cách chọn trước nhà quản để họ tới đem đi hay phó mặc cho bệnh viện, sau đó cả nhà mới ngồi lại bàn thảo quyết định sẽ chọn nhà quản nào. Rồi vấn đề tài chánh, chi phí cho tang sự. Ước nguyện của người chết lúc

sống ra sao? Người thân chúng ta muốn chôn hay thiêu. Rồi thiêu để hài cốt ở đâu hay đem về VN.

Nếu đã quyết định chôn là chuyên bình tro đi nơi khác (Thí dụ về VN đặt trong phần đất gia đình), thì không thể ghi tên chôn mình ký thác tạm. Như vậy sau này phải làm lại giấy tờ và xin thủ tục rất khó khăn và phiền toái. Hũ tro cốt cũng giống như đại diện cho một con người. Chùa nhận hũ tro cốt phải có giấy tờ chính thức mới hợp lệ.

Cho nên không có gì tốt hơn và khỏi phiền con cháu là mình phải chuẩn bị trước ngày ra đi cho mình. Mình có thể chọn một nhà quản mình tin cậy để lo lắng hậu sự sau này. Bây giờ có thể trả góp không tiền lời. (Mỗi tháng chỉ trả hơn \$100 và trong vòng 5 năm không tiền lời.) Có thể tự chọn cái giường thiên thu cho mình nằm êm ái. Có thể chọn cái bình xinh xinh để giữ nắm tro tàn. Có thể chọn hoa trên quan tài. Mẫu thiệp báo tin hay quyển ghi lưu niệm. Mọi việc tang sự gần như nhà quản họ lo gần hết. Con cái không phải hoảng hốt ngồi lại tính toán chọn lựa và đôi khi có thể bất đồng với nhau làm mất hòa khí gia đình.

Khi mình đích thân làm những lựa chọn đó, mình sẽ có một tâm trạng sẵn sàng và không lo sợ. Đối diện cái chết mà không lo sợ thì có phải là yên bình lắm hay sao. Nói vậy cho vui, chứ ai biết cái chết sẽ đến lúc nào. Chết như thế nào và lúc đó mình ra sao. Không ai có thể bình tĩnh và đè nén nỗi sợ đau đớn tột cùng, khi thoát bỏ cái thân xác đầy những vết chém tàn khốc của thời gian và bệnh tật.

Tuy nhiên suy cho cùng, không ai có thể thoát khỏi cái vòng sinh tử này. Ngày rồi tới đêm. Chẳng ai kèm lại thời gian đang xoay chuyển. Cho nên khi bước qua giai đoạn cần thiết. Mình phải suy nghĩ và nhìn thẳng vấn đề. Vừa sắp xếp cho mình mà cũng không làm vướng bận khó xử cho con cái.

Ngày xưa ba và chú tôi đặt trước cho bà nội tôi một áo quan rất chắc và đẹp. Khi đem về, nội tôi nhìn thấy quá sợ và bắt phải đem đi trả. Nhưng hòm mà làm sao trả lại được. Thế là ba tôi phải nói láo là đem đi trả rồi. Nhưng làm một cái chái sau nhà che kín lại đặt cái hòm trong đó. Chú tôi không lâu sau đó qua đời, yên lòng đã chuẩn bị ngôi nhà vĩnh cửu cho mẹ. Bà nội tôi sống đến 95 tuổi mới ra đi.

Tại nước Mỹ này tôi có một người thân. Khi còn khỏe mạnh, bà đầu các con, mua cho mình một package tang sự đầy đủ. Bà rửa lớn một tấm hình yêu thích chuẩn bị cho ngày tang lễ. Bà bỏ trong một phong bì to với tiền và những giấy tờ cần thiết. Bà lên chùa trình bày với sư trụ trì nhờ người đến tụng niệm một mai bà sẽ ra đi. Bà cũng chuẩn bị một số tiền dự trữ cho chi phí linh tinh.

Một sáng, sau bữa điểm tâm, bà ngồi đọc báo và yên bình từ giã cõi đời. Khi bà mất, trong di chúc để lại, bà dặn các con cứ theo sự chuẩn bị của bà mà làm. Một đàn con rất đông và giàu có, nhưng không ai phải lo lắng điều gì về sự ra đi của mẹ. Di nguyện của bà là các con hãy đùm bọc giúp đỡ lẫn nhau. Đem tình thương yêu, lo lắng dành cho bà gửi đến những người tàn tật, nghèo khó, bệnh hoạn cần được giúp đỡ.

Cũng có nhiều ý nghĩ ngược chiều là như vậy sẽ làm buồn các con. Chúng không có dịp được trả hiếu và lo cho cha mẹ. Không lẽ cha hay mẹ chết mà chúng không lo hay

sao? Nhưng ai mà biết trước tới lúc đó chúng sẽ nghĩ gì và làm gì? Hay chúng sẽ cảm ơn cha mẹ đã chu toàn để chúng khỏi phải khó xử.

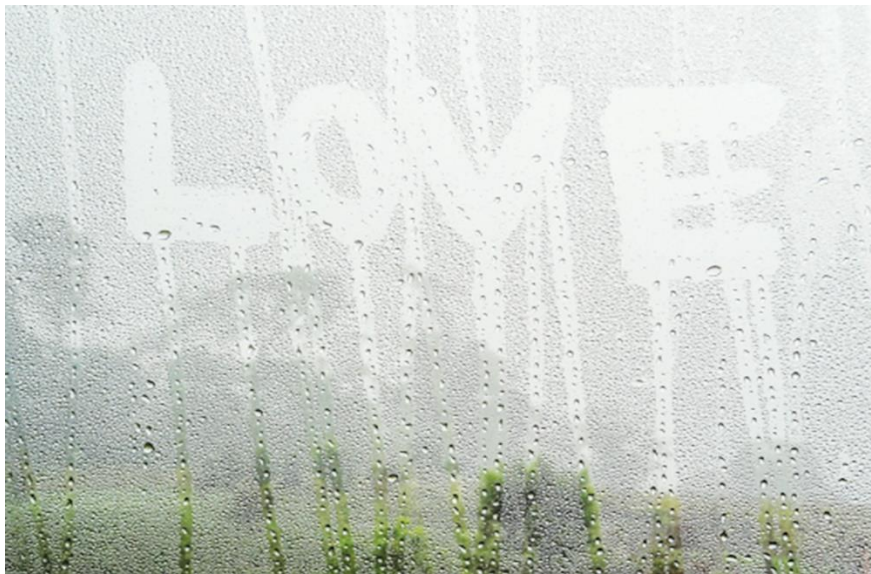
Cái tốt nhất bây giờ khi cha mẹ còn sống là con cái phải hết lòng thương yêu, quan tâm săn sóc. Có thể cùng nhau mua cho cha mẹ một bảo hiểm nhân thọ để cha mẹ yên tâm những ngày cuối đời. Hay mua cho cha mẹ một package hậu sự với sự đồng thuận chọn lựa của cha mẹ.

Không có gì quá sớm, cũng không có gì kiêng cử khi ta đang sống trong một nước tân tiến. Luôn luôn có sự nhìn xa và dự kiến thực hiện lâu dài.

Cha mẹ nào cũng muốn con mình học cao, chức lớn. Cả một đời vất vả hy sinh cho con thành tài. Nhưng càng thành tài, lương càng cao, càng không có thời gian gần gũi cha mẹ. Không một ông bác sĩ luật sư nào bỏ một tuần một tháng, không làm việc để hầu hạ cha mẹ, trong những giờ phút bệnh nặng hay cận kề cái chết.

Chúng ta không trách con cái mình được vì "Nước mắt bao giờ cũng chảy xuống." Chúng còn phải lo cho gia đình, con cái chúng. Chúng ta hy sinh cả sinh mạng mình qua đây không hề mong muốn con mình thất nghiệp hay sống nhờ vào tiền lương chăm sóc người già, người bệnh gọi là In home support services (IHSS) để ở nhà phục vụ chúng ta.

Sự thật nhiều lúc nói ra thật đau lòng. Nhưng thực tại là như thế. Đành phải chấp nhận mà thôi. Hãy mở lòng ra với con cái và cả với bản thân mình. Hãy yêu thương và quý mến người bạn đời còn đi song bước bên cạnh mình. Mai kia, một trong hai người ngã quỵ, người còn lại sẽ là người chăm sóc cho ta. Sự chăm sóc một người già, người bệnh thật không phải dễ dàng. Ngoài nhiệm vụ một người y tá, còn là trái tim yêu thương của một người vợ, người mẹ đầy chịu đựng và hy sinh.

Hãy dành những ngày tháng vàng của tuổi về hưu mà sắp xếp lại cuộc sống của mình. Hãy cho người phối ngẫu bên cạnh mình những dấu ấn cuối đời xinh đẹp. Hãy chuẩn bị trước những gì mai kia có thể xảy ra.

Hãy sống những ngày có ý nghĩa và vui vẻ trong đời. Hãy làm những gì mình thích mà thời gian trước bận bịu mình không thể thực hiện. Hãy kết nối bạn bè nhiều hơn để cuộc sống không buồn tẻ. Hãy chăm sóc sức khỏe nhiều hơn vì thân thể này là của mình. Sự đau đớn vì bệnh hoạn không ai có thể gánh vác thể được.

Mùa Xuân đã về, trẻ con thêm một tuổi đời để lớn lên. Người già đã mất đi một tuổi thọ. Năm qua một vài người thân yêu của ta đã nằm xuống. Đôi khi nghĩ đến họ, ta có cảm giác họ đã đi chơi ở một nơi xa nào đó. Rồi ta nghĩ lại mình, cái nơi họ đi xa đó chừng nào mình sẽ tới và tới bằng phương tiện gì, có dễ dàng lắm không?

Cái nhà, căn phòng đầy những đồ vật quá cũ kỹ, ta cần dọn dẹp thu vén để đón mùa Xuân mới. Cuộc đời ta đầy những muộn phiền, lo âu ta cũng nên quăng bỏ rác bụi sân si bớt đi. Như vậy ta sẽ thông dong, nhẹ nhàng trong những ngày nằng Xuân đến để thay đổi cuộc đời ta. Vui hơn, hạnh phúc hơn trong an lạc.

Ngoài kia những giọt mưa vẫn rơi đều đặn. Buổi sáng mùa Xuân Cali đẹp hơn với những cơn mưa.

Chúc các bạn một năm mới ngập tràn niềm vui và hạnh phúc.